

Prima versiune a Programului Operațional Regional pentru regiunea Nord-Vest 2021-2027**I. Prezentare**

Titlul programului	Programul Operațional Regional pentru regiunea Nord-Vest 2021-2027
Titular	Ministerul Fondurilor Europene
Instituția care aprobă programul	Comisia Europeană
Prevederile în baza cărora a fost elaborat programul	Regulamentul privind prevederile comune (CPR)
Procedura de adoptare	Decizie a Comisiei Europene Conform art. 18 din Regulamentul privind prevederile comune (CPR), Comisia Europeană evaluează programul și conformitatea acestuia cu prezentul regulament și cu regulamentele specifice fondului, precum și coerența acestuia cu Acordul de parteneriat relevant sau cu setul de informații relevante menționate la articolul 8 alineatul (2). În evaluarea sa, Comisia ține seama, în special, de modul în care au fost adresate recomandările relevante pentru fiecare țară. Comisia poate face observații în termen de trei luni de la data depunerii programului de către statul membru. Statul membru revizuieste programul ținând cont de observațiile făcute de Comisie. Comisia adoptă o decizie prin intermediul unui act de punere în aplicare care aprobă programul în cel mult șase luni de la data depunerii programului de către statul membru.
Sectorul	specializare inteligentă și inovare, IMM-uri, digitalizare, eficiență energetică, dezvoltare urbană, mobilitate și conectivitate, biodiversitate, infrastructură educațională, turism și cultură/patrimoniu cultural
Zonă probabil afectată	Teritoriul privind regiunea de dezvoltare Nord-Vest
Populația	Populația regiuni de dezvoltare Nord-Vest

MINISTERUL FONDURILOR EUROPENE

Obiective specifice selectate	Priorități de investiții	Acțiuni/Tipuri de proiecte	Program de implementare	Cerințe privind EIM
Dezvoltarea capacităților de cercetare și inovare și adoptarea tehnologiilor avansate	Prioritatea 1 - O regiune competitivă prin inovare, digitalizare și întreprinderi dinamice	1. Dezvoltarea structurilor CDI în folosul întreprinderilor și IMM-urilor din sectoarele de specializare inteligentă (proiecte CDI de impact regional) 2. Sprijinirea transferului tehnologic prin: - crearea/dezvoltarea structurilor și serviciilor de transfer tehnologic (ITT) - dezvoltarea unor noi tipuri de infrastructuri care facilitează transferul tehnologic (de ex. demo-lab, living lab, fab lab, makers-space etc.) și a serviciilor aferente - Dezvoltare de infrastructuri (fizice și digitale) care facilitează interacțiunea între CDI și mediul de afaceri în scopul transferului tehnologic 3. Sprijinirea ecosistemului de inovare	Calendarul de implementare al proiectelor va fi detaliat în cadrul fiecărei decizii de finanțare în parte, cu respectarea termenului final de implementare prevăzut în actualele regulamente europene.	Posibil
Impulsionarea creșterii și competitivității IMM-urilor	Prioritatea 1 - O regiune competitivă prin inovare, digitalizare și întreprinderi dinamice	1. Creșterea competitivității IMM-urilor prin echipamente, tehnologii, utilaje inovative, inclusiv digitalizare, respectiv: investiții în active corporale și necorporale/ linii pilot, testare prototipuri, audit energetic, eficiență energetică, certificare produse/servicii. 2. Sprijinirea ecosistemului antreprenorial regional, încurajarea dezvoltării diferitelor forme specifice de antreprenariat și de intermediere în antreprenariat, respectiv intervenții pentru susținerea sectoarelor economice prioritare la nivel regional, conform RIS3 2021-2027.		Posibil

Obiective specifice selectate	Priorități de investiții	Acțiuni/Tipuri de proiecte	Program de implementare	Cerințe privind EIM
Fructificarea avantajelor digitalizării, în beneficiul cetățenilor, al companiilor și al guvernelor	Prioritatea 2 - O regiune cu orașe Smart	1. Intervenții de tip smart-city și de creștere a eficienței administrației publice ca urmare a digitalizării, inclusiv în zonele metropolitane și în zonele urbane funcționale, de ex: siguranța publică, servicii și utilități publice, monitorizarea consumului de energie, monitorizarea diferitelor componente ale calității mediului înconjurător, baze de date geospațiale, sisteme de management al traficului și optimizarea transportului public, iluminat public etc. Acțiunile vizează: - - Dezvoltarea de aplicații și platforme pentru optimizarea interacțiunii cetățenilor cu orașul; - Dezvoltarea bazelor de date geospațiale și centrelor de date urbane; Echiparea orașelor cu infrastructură pentru colectare date (senzori, camere, bucle inductive, etc.), respectiv: - Dezvoltarea laboratoarelor (living labs) pentru soluții de tip smart city. - Arhivare digitală, platformă servicii publice digitale, semnătură digitală, aparatură hardware, etc: - Securitate cibernetică, interoperabilitate a proiectelor de digitalizare a serviciilor publice		DA

Obiective specifice selectate	Priorități de investiții	Acțiuni/Tipuri de proiecte	Program de implementare	Cerințe privind EIM
Promovarea eficienței energetice și reducerea emisiilor de gaze cu efect de sera.	Prioritatea 3 - O regiune cu orașe prietenoase cu mediul	- Creșterea eficienței energetice în regiune ca parte a investițiilor în sectorul locuințelor, inclusiv: Îmbunătățirea izolației termice și hidroizolare anvelopei clădirii, șarpantelor, inclusiv măsuri de consolidare; reabilitarea și modernizarea instalației de distribuție a agentului termic; Modernizarea sistemului de încălzire etc.; Implementarea sistemelor de management al funcționării consumurilor energetice. - Sprijinirea eficienței energetice în clădirile publice, inclusiv: Reabilitarea termică a elementelor de anvelopă a clădirii; Reabilitarea termică a sistemului de încălzire/ a sistemului de furnizare a apei calde de consum; Instalarea unor sisteme alternative de producere a energiei electrice și/sau termice pentru consum propriu; Sisteme de climatizare și/sau ventilare mecanică pentru asigurarea calității aerului interior; Sisteme de management energetic integrat pentru clădiri, inclusiv clădiri publice de patrimoniu, etc. - Dezvoltarea sistemelor de încălzire centralizate (încălzire centralizată pe combustibili alternativi/SACET de condominiu)		DA
Îmbunătățirea protecției naturii și a biodiversității, a infrastructurii verzi în special în mediul urban și reducerea poluării	Prioritatea 3 - O regiune cu orașe prietenoase cu mediul	- Regenerarea spațiilor urbane degradate, inclusiv prin promovarea investițiilor ce promovează infrastructura verde în zonele urbane. - Conversia funcțională a terenurilor virane degradate/neutilizate/abandonate. - Modernizarea/extinderea spațiilor verzi existente, inclusiv parcuri urbane acoperișuri verzi, grădini urbane, etc. - Măsurarea poluanților în aerului ambiental prin intermediul unor echipamente specifice.		DA

Obiective specifice selectate	Priorități de investiții	Acțiuni/Tipuri de proiecte	Program de implementare	Cerințe privind EIM
Promovarea mobilității urbane multimodale sustenabile	Prioritatea 3 - O regiune cu orașe prietenoase cu mediul	1. Utilizarea crescută a transportului public și a altor forme de mobilitate urbană ecologice, respectiv: - dezvoltarea infrastructurii pentru deplasări nemotorizate - dezvoltarea, extinderea infrastructurii pentru mersul cu bicicleta, inclusive construcția de piste și parări, amenajarea de zone pietonale, introducerea de sisteme de bike-sharing, sisteme de monitorizare etc. - dezvoltarea și optimizarea sistemelor de transport public; modernizarea/ extinderea liniilor de tramvai; achiziționare/ modernizare material rulant (tramvaie); Achiziționare troleibuze/ autobuze, modernizare/echipare depou, e-ticketing). - Dezvoltarea unor culoare de mobilitate urbană durabilă, inclusiv linii de tramvai metropolitane Infrastructuri pentru combustibili alternativi - Dezvoltarea sistemelor de management a mobilității urbane, cum ar fi sisteme de management traffic, aplicații mobility as a service, sisteme park & ride, etc.		DA
Dezvoltarea unei mobilități naționale, regionale și locale durabile, reziliente în fața schimbărilor climatice, inteligente și inter-modale, inclusiv îmbunătățirea accesului la TEN-T și a mobilității transfrontalier	Prioritatea 4 - O regiune accesibilă	1. Construirea și reabilitarea legăturilor rutiere secundare către rețeaua rutieră și nodurile TEN-T (drumuri județene, descărcări autostradă, conectivitatea la rețeaua de baza – CORE TEN-T, centuri ocolitoare). 2. Soluții pentru decongestionarea / fluidizarea traficului (pasaje, extinderi la 4 benzi, măsuri de siguranță)		DA

Obiective specifice selectate	Priorități de investiții	Acțiuni/Tipuri de proiecte	Program de implementare	Cerințe privind EIM
Îmbunătățirea accesului la servicii de calitate și favorabile incluziunii în educație, formare și învățarea pe tot parcursul vieții prin dezvoltarea infrastructurii	Prioritatea 5 - O regiune educată	1. Dezvoltarea infrastructurii educaționale la nivelul educației timpurii și învățământului obligatoriu. Sunt avute în vedere: învățământ ante-preșcolar, preșcolar, primar, secundar 2. Dezvoltarea infrastructurii educaționale în domeniul învățământului profesional și tehnic(liceu tehnologice) 3. Dezvoltarea infrastructurii educaționale în învățământul terțiar		DA
Favorizarea dezvoltării integrate sociale, economice și de mediu la nivel local și a patrimoniului cultural, turismului și securității în zonele urbane	Prioritatea 6 - O regiune atractivă	1. Conservarea, protecția și valorificarea durabilă a patrimoniului cultural și natural și dezvoltarea serviciilor culturale, inclusiv case memoriale 2. Îmbunătățirea infrastructurii de turism, în special în zone care dispun de un potențial turistic valoros, inclusiv infrastructuri integrate de administrare, protejare informare si exploatare turistica sustenabila si tabere de elevi și preșcolari/centre multidisciplinare de tineret 3.Dezvoltarea infrastructurii pentru turismului balnear și balneo-climateric, 4. Îmbunătățirea accesului către resursele și obiectivele turistice (ca acțiune complementară celorlalte)		DA
Favorizarea dezvoltării integrate sociale, economice și de mediu la nivel local și a patrimoniului cultural, turismului și securității în afara zonelor urbane	Prioritatea 6 - O regiune atractivă	1.Conservarea, protecția și valorificarea durabilă a patrimoniului cultural și natural și dezvoltarea serviciilor culturale, inclusiv case memoriale 2. Îmbunătățirea infrastructurii de turism, în special în zone care dispun de un potențial turistic valoros, inclusiv infrastructuri integrate de administrare, protejare informare si exploatare turistica sustenabila si tabere de elevi și preșcolari/centre multidisciplinare de tineret. 3.Dezvoltarea infrastructurii pentru turismului balnear și balneo - climateric, - dezvoltarea de infrastructuri publice la scară mică pentru valorificarea atracțiilor turistice; 4. Îmbunătățirea accesului către resursele și obiectivele turistice (ca acțiune complementara celorlalte)		DA

II. Context

În conformitate cu documentele naționale aprobate de Guvernul României (Memo), Agenția de Dezvoltare Regională (ADR) Nord-Vest va asigura funcția de Autoritate de Management pentru Programul Operațional Regional pentru regiunea Nord-Vest 2021-2027, aspecte reflectate și în cadrul *Acordului de Parteneriat* în curs de negociere cu Comisia Europeană.

Programul Operațional Regional pentru regiunea Nord-Vest 2021-2027, este un document strategic de programare care acoperă domeniile: specializare inteligentă și inovare, IMM-uri, digitalizare, eficiență energetică, dezvoltare urbană, mobilitate și conectivitate, biodiversitate, infrastructura educațională, turism și cultură/patrimoniu cultural. Luând în considerare nevoile naționale, regionale și locale, obiectivele specifice selectate și Acțiunile/Tipurile de proiecte susțin *Strategia programului* pentru dezvoltarea durabilă și echilibrată a regiunii. Proiectele finanțate au potențialul de a contribui la îmbunătățirea infrastructurii verzi, prin adoptarea unor soluții care să permită reducerea amprentei ecologice a componentei antropice. Adoptarea unor soluții compatibile cu principiile infrastructurii verzi contribuie totodată la îmbunătățirea condițiilor de viață ale comunităților locale, prin asigurarea menținerii condițiilor ecologice optime.

Programul Operațional Regional pentru regiunea Nord-Vest 2021-2027, care face obiectul negocierii cu Comisia Europeană, va fi implementat în conformitate cu prevederile cadrului strategic comun european 2021-2027 și ale Regulamentelor europene aferente. Programul nu prezintă conexiune cu alt program operațional pe același sector (nu există subordonare ierarhică). Pe de altă parte, pot fi identificate legături orizontale și sinergii cu programe operaționale privind alte sectoare la același nivel – PODD, POT, POCID, POCU, POS

III. Calendar orientativ de elaborare

Start: martie 2020

Versiunea finală de lucru (data predării): noiembrie 2020

Versiunea finală aprobată:

IV. Modificări și efecte posibile

În cazul în care programul ar determina modificări semnificative de acțiune, comportament sau decizie ale persoanelor, întreprinderilor, instituțiilor guvernamentale, aceste modificări ar putea să conducă la:

Articol	DA/ NU	Descriere indicând dacă modificarea ar putea avea un efect negativ sau pozitiv asupra mediului
1. dezvoltarea infrastructurii și clădirilor	DA	Impact pozitiv prin soluțiile de eficiență energetică, sustenabile și prietenoase cu mediul, mai ales pentru zone urbane cu densitate mare a populației. Acestea pot contribui în mod semnificativ la reducerea emisiilor și a cererii de energie primară, și la atingerea obiectivelor de reducere de emisii în sistemul energetic, prin investiții dedicate asigurării/îmbunătățirii eficienței energetice în clădiri publice și rezidențiale, inclusiv activități de consolidare în funcție de riscurile identificate și măsuri pentru utilizarea unor surse

Articol	DA/ NU	Descriere indicând dacă modificarea ar putea avea un efect negativ sau pozitiv asupra mediului
		alternative de energie, precum și îmbunătățirii eficienței energetice în domeniul încălzirii centralizate. Efect pozitiv prin susținerea cercetării și inovării prin investiții în infrastructuri CDI, digitalizare și transfer tehnologic.
2. amenajarea unor terenuri noi sau zone importante pentru conservarea naturii;	DA	Impact pozitiv prin reconversia terenurilor abandonate, deteriorate și neutilizate din zonele urbane zonelor, ce pot dobândi destinația de zone de agrement și petrecere a timpului liber pentru comunitate, precum și prin extinderea spațiilor verzi, care au o contribuție importantă la epurarea chimică a atmosferei și la atenuarea poluării fonice. Spațiile verzi constituie adevărate bariere pentru zgomot, mai ales în perioada de vegetație.
3. modificări în consumul social de energie și în special de combustibili și deci ale emisiilor de CO ₂ și alte gaze cu efect de seră	DA	Impact pozitiv prin intervenții care continua implementarea directivelor europene privind reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră, cu implicații directe asupra consumului social de energie și de combustibili, și deci a emisiilor de CO ₂ .
4. modificări de consum social al altor resurse naturale /de ex. apă, soluri, minerale sau agregate);	NU	
5. modificarea cantității sau tipurilor de deșeuri produse (solide, lichide, periculoase) sau de poluanți emiși în apă, pe teren sau în aer;	NU	
6. modificări ale emisiilor de gaze cu efect de seră din alte surse (de ex. metan de la ferme zootehnice sau depozite de deșeuri);	NU	
7. schimbări semnificative ale modalităților de deplasare.	DA	Impact pozitiv prin îmbunătățirea mobilității urbane prin dezvoltarea infrastructurii verzi, curate (infrastructuri de transport, ciclism, material rulant, combustibili alternativi) și încurajarea traficului nemotorizat (pietonal și ciclist), respectiv reducerea transportului auto individual; Impact pozitiv prin îmbunătățirea mobilității naționale și regionale prin investiții în legături rutiere secundare către rețeaua rutieră și nodurile TEN-T.
8. impact asupra oamenilor și comunităților, de ex. Prin creșterea nivelului de zgomot, tulburărilor sau neplăcerilor;	DA	Impact pozitiv prin îmbunătățirea calității aerului și reducerea zgomotului (urmare a modernizării infrastructurii de transport urban și soluțiilor de tip "smart city", soluțiilor pentru decongestionarea/fluidizarea traficului, plantarea de alinamente de arbori și arbuști, parcări „park and ride”, etc.),
9. riscuri pentru sănătatea public	NU	

